

ΚΟΙΝΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Ανάπτυξη των ΑΠΕ με σεβασμό στη βιοποικιλότητα: Ένα βιώσιμο σενάριο για ανάπτυξη Αιολικών Σταθμών με ελάχιστο περιβαλλοντικό κόστος

Εννέα Περιβαλλοντικές Οργανώσεις χαιρετίζουν τα συμπεράσματα πρόσφατης επιστημονικής έρευνας σχετικά με τη χωροθέτηση των χερσαίων Αιολικών Σταθμών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΣΠΗΕ) στην Ελλάδα για ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές χωρίς σημαντικές επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα. Η έρευνα [δημοσιεύθηκε σε έγκριτο διεθνές επιστημονικό περιοδικό](#) και πραγματοποιήθηκε με επικεφαλής το Τμήμα Βιολογικών Εφαρμογών και Τεχνολογιών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Η έρευνα προτείνει ένα βιώσιμο σενάριο για την εγκατάσταση των ΑΣΠΗΕ, χωρίζοντας την Ελλάδα σε δύο ζώνες. Η ζώνη αποκλεισμού των ΑΣΠΗΕ περιλαμβάνει τις περιοχές του δικτύου Natura 2000 ως τις πλέον οικολογικά ευαίσθητες περιοχές της Ελλάδας και τα τοπία μεγάλης φυσικότητας, δηλαδή αυτά που έχουν χαμηλό βαθμό κατάτμησης από τεχνητές επιφάνειες και δρόμους. Η υπόλοιπη έκταση της Ελλάδας ορίζεται ως δυνάμενη επενδυτική ζώνη και προτείνεται η ενθάρρυνση των αιτήσεων για επενδύσεις ΑΣΠΗΕ ιεραρχικά από τις πιο κατακερματισμένες περιοχές στις λιγότερο, εντός της ζώνης. Στη ζώνη αυτή προτείνεται πως θα μπορούν να αδειοδοτούνται ΑΣΠΗΕ, εφόσον πληρούν τα υπόλοιπα κριτήρια και λαμβάνουν έγκριση περιβαλλοντικών όρων και θετικές γνωμοδοτήσεις από τους αρμόδιους φορείς, ακολουθώντας τη νόμιμη διαδικασία. Η λογική της έρευνας είναι να περιοριστεί η κυριότερη απειλή για τη βιοποικιλότητα, που είναι η αλλαγή χρήσης γης, συμπεριλαμβάνοντας την αύξηση των τεχνητών επιφανειών και την επέκταση του οδικού δικτύου.

Εξετάζοντας την αποτελεσματικότητα της πρότασης ως προς τις υπάρχουσες αιτήσεις για αδειοδότηση ΑΣΠΗΕ τον Μάρτιο του 2020, διαπιστώνεται πως αρκούν μόνο οι αιτήσεις εντός της προτεινόμενης επενδυτικής ζώνης για να επιτευχθεί και να ξεπεραστεί ο κλιματικός στόχος της Ελλάδας για εγκατεστημένη ισχύ ΑΣΠΗΕ έως το 2030. Οι ερευνητές αποδεικνύουν τη μεγάλη συνεισφορά της προτεινόμενης χωροθέτησης για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, συμπεριλαμβανομένης της ορνιθοπανίδας και των προστατευόμενων ειδών σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. Καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι το βιώσιμο σενάριο χωροθέτησης θα προστατεύσει την ιδιαίτερη βιοποικιλότητα της Ελλάδας,

εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα ένα πιο ασφαλές και λιγότερο συγκρουσιακό επενδυτικό περιβάλλον για τον τομέα της αιολικής ενέργειας.

Εκθέσεις διεθνών οργανισμών τονίζουν ότι η απώλεια της βιοποικιλότητας και η κλιματική αλλαγή είναι οι δύο εξίσου σημαντικές παγκόσμιες κρίσεις που δρουν συνεργιστικά και θέτουν σε κίνδυνο το μέλλον της ανθρωπότητας. Η βιοποικιλότητα, η οποία συμπεριλαμβάνει και όλα τα φυσικά οικοσυστήματα όπως τα δάση, τους υγροτόπους, τις αλπικές περιοχές κ.ά. αναγνωρίζεται ως η σπουδαιότερη ασπίδα ενάντια στην κλιματική αλλαγή καθώς συνεισφέρει σημαντικά στην αντιμετώπισή της και στον μετριασμό των επιπτώσεών της. **Η κλιματική αλλαγή αποτελεί απειλή για τη βιοποικιλότητα, αλλά αξιολογείται ως μικρότερης σημασίας σε σχέση με τις αλλαγές στις χρήσεις γης, δηλαδή την άμεση καταστροφή ή/και υποβάθμιση των φυσικών οικοσυστημάτων από τις ανθρωπογενείς παρεμβάσεις, όπως η γεωργία ή τα αναπτυξιακά έργα σε οικολογικά ευαίσθητες περιοχές.** Έχει διαπιστωθεί σε παγκόσμια κλίμακα το παράδοξο υπονόμευσης της διατήρησης της βιοποικιλότητας μέσω των πολιτικών για την αναχαίτηση της κλιματικής αλλαγής. Το πρόβλημα είναι ιδιαίτερα έντονο στην Ελλάδα, η οποία αποτελεί επιπλέον Παγκόσμιο Κέντρο Βιοποικιλότητας (Global Biodiversity Hotspot) και ως εκ τούτου φέρει μεγάλη ευθύνη για τη διατήρηση της σπουδαίας φυσικής κληρονομιάς της.

Η χωροθέτηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) στον ελληνικό χώρο βασίζεται στο παρωχημένο Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις ΑΠΕ (εφεξής Χωροταξικό για τις ΑΠΕ). Εγκρίθηκε το 2008 και είναι ιδιαίτερα προβληματικό, καθώς έχει ως κύριο κριτήριο χωροθέτησης το αιολικό δυναμικό μη λαμβάνοντας υπόψη περιβαλλοντικές παραμέτρους και την κείμενη Ευρωπαϊκή νομοθεσία ως προς τους στόχους του δικτύου NATURA.

Η βιοποικιλότητα σήμερα παραμένει αθωράκιστη απέναντι στις αρνητικές επιπτώσεις των λανθασμένα χωροθετημένων και πλημμελώς μελετημένων ΑΣΠΗΕ. Σχεδόν 13 χρόνια μετά, και ενώ η αναθεώρηση του Χωροταξικού για τις ΑΠΕ έχει σημειώσει δραματική καθυστέρηση, είμαστε μάρτυρες στη σχεδιαζόμενη χωροθέτηση ή στην εγκατάσταση ΑΣΠΗΕ, στη βάση ανεπαρκέστατων περιβαλλοντικών μελετών, σε περιοχές τεράστιας οικολογικής σημασίας όπως η οροσειρά των Αγράφων, η Πίνδος, ο Σάος της Σαμοθράκης, ο Έβρος -ένας από τους σημαντικότερους μεταναστευτικούς διαδρόμους των αρπακτικών της Ευρώπης- και η Μάνη, πάνω σε κύριο μεταναστευτικό διάδρομο των πουλιών. Ακόμη και το πρωτοφανές, να δρομολογείται η χωροθέτηση ΑΣΠΗΕ στις νησίδες του Ν. Αιγαίου εξαφανίζοντας το βασικό χαρακτηριστικό για το οποίο οι νησίδες είναι προστατευόμενες: την απουσία ανθρωπίνων δραστηριοτήτων!

Παράλληλα, πλείστες προσφυγές κατά τέτοιων χωροθετήσεων κατατίθενται στο Συμβούλιο της Επικρατείας, ενώ την ίδια στιγμή τοπικές κοινωνίες εκφράζουν τις ενστάσεις τους, καθώς δεν ενημερώθηκαν έγκαιρα και επαρκώς για τους σχεδιαζόμενους ΑΣΠΗΕ στις περιοχές τους αλλά και γιατί αντιτάσσονται στις εκτός κλίμακας χωροθετήσεις που επιφέρουν καταστροφή σε φυσικά μνημεία και ιστορικά τοπότητα των περιοχών τους.

Η ανάγκη εφαρμογής μιας τέτοιας, έγκριτης επιστημονικά, έρευνας είναι μεγάλη και η συγκυρία κρίσιμη, καθώς βρίσκονται σε εξέλιξη η αναθεώρηση του Χωροταξικού για τις ΑΠΕ και η εκπόνηση των Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών (ΕΠΜ), βάσει των οποίων θα εκδοθούν τα Προεδρικά Διατάγματα που θα καθορίζουν τις χρήσεις γης και τις επιτρεπόμενες δραστηριότητες εντός των προστατευόμενων περιοχών. Η έρευνα αυτή μπορεί να αποτελέσει τη βάση του δημόσιου διαλόγου για την χωροθέτηση των ΑΣΠΗΕ στην Ελλάδα με στόχο τον μετριασμό των συγκρούσεων τόσο σε περιβαλλοντικό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο. Σε αυτήν θα πρέπει να προστεθούν και οι οικολογικοί διάδρομοι στους

οποίους τεκμηριωμένα από τις μελέτες των ΕΠΜ ή άλλων επιστημόνων προκύπτει σημαντική διακινδύνευση προστατευόμενων ειδών από την εγκατάσταση ΑΣΠΗΕ.

Περισσότερες πληροφορίες:

Η δημοσίευση «The biodiversity-wind energy-land use nexus in a global biodiversity hotspot» είναι διαθέσιμη στο: <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2020.144471>

Οι οργανώσεις:

ANIMA

Αρκτούρος

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Περιβάλλοντος και Πολιτισμού

Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης

Ελληνική ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ Εταιρεία

Εταιρία Προστασίας Πρεσπών

Καλλιστώ

Medasset

Mom

Επικοινωνία:

Ελληνική ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ Εταιρεία: Ρούλα Τρίγκου - Συντονίστρια Επικοινωνίας, Τηλ: 210 8228704 & 210 8227937, Κιν. 6977 528200 | [rtrigou\[at\]ornithologiki.gr](mailto:rtrigou[at]ornithologiki.gr)